



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Juris Canonici A. R.P. Paulo Laymanno Societatis Jesu Theologo SS.
Canonum In Alma, Catholica, Et Episcopali Universitate Dilingana
Professore Qvondam Ordinario, Prælectionibus Academicis Illustrati

Laymann, Paul

Dilingæ, 1673

Capitvlvm LXXIII. Si justus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62587](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62587)

1. Si plures tanquam Correi vnâ sententiâ damnati sunt, vnus appellare potest, altero non appellante.
2. Et in hoc casu si appellans vincatur, id alteri etiam parti prodest.
3. Sententia appellationis prodest omnibus Correis in eâdem causâ per eandem sententiam condemnatis. Secus contingit in sententia lata contra eos in prima instantia, nisi communis eorum incorporalis & indiuisibilis sit.
4. Sententia condemnatoria lata contra vnum, non semper nocet alteri Correo.

NOT. I. Si plures tanquam correi vnâ sententiâ damnati sunt, vnus appellare potest, altero non appellante.

NOT. II. Licet res inter alios acta in iudicio alteri non prosit aut obsit, regulariter loquendo c. penult. de re. & sent. iur. gl. in c. dilecto. 25. de prabendis. verb. non obsistat, tamen excipi debet casus iste, si vnus eorum, contra quos in causa communi sententia lata fuit; appellet, & in causa appellationis vincat, etiam alteri id prodest.

3 Quare discrimen est inter sententiam latam in prima instantia, & latam in secunda instantia seu causa appellationis, quod illa pro vno lata ordinariè se non extendat ad alterum, etiam si vtriusque eadem causa sit, quia vterque eodem modo v. g. contraxit, aut fide iussit, nisi res, circa quam vtriusque causa versetur, incorporalis & indiuisibilis sit. v. g. seruitus itineris l. Locci. 4. §. Si fundus. ff. Si seruitus vindicetur: vbi DD. aiunt: quod sententia lata in confessoria pro vno vicino, prodest etiam aliis vicinis eandem causam habentibus, videlicet quod per agrum ire vel cursus agere ipsis liceat.

At verò sententia appellationis prodest omnibus correis, si in eadem causa per eandem sententiam condemnati fuerant. Ratio patet ex dictis, quia etiam sententia Iudicis jus quoddam incorporale & indiuisibile est, ita vt non possit esse partim vera, partim falsa, aut partim iusta, & partim iniusta. cum itaque sententia appellationis pro ob-

jecto habeat sententiam prioris instantiæ, sequitur, quod sententia appellationis lata pro vno, etiam aliis correis seu eadem sententia prior in eadem causa condemnatis prosit.

Veruntamen si vnus contra sententiam prius latam obtineat ex iure speciali. v. g. per viam restitutionis in integrum, quia minor est, tunc victoria alteri non prodest, præterquam si agatur de re incorporali & indiuisibili. v. g. iure pascendi, quod commune est pupillo & non pupillo. hoc casu si pupillus, vel minor natu contra sententiam post de cendum restituatur, etiam alteri hoc beneficium per accidens seu concomitanter prodesse debet, arg. l. Si communem. 10. ff. quem admodum seruitus amittatur, vbi docent DD. quod in re indiuisibili socius per socium priuilegiatum obtineat, quod per se obtinere non posset. Et ita docet Abb. hîc. n. 4. gloss. in l. vnic. verb. patrocinari. C. Si in vna eademque causa: vbi ait: si pluribus in negotio aliquo transigentibus, vnus ob ætatem restituatur tanquam læsus, aliis non prodesse iuxta est. l. Quia restitutio in integrum personale priuilegium est. Excipiendum verò esse, si obiectum transactionis sit jus indiuiduum. v. g. seruitus itineris.

Ad extremum aduerte, tamen si in supra dictis casibus sententia lata pro vno, prosit alii correo non tamen consequens esse, quod lata contra vnum semper noceat alteri correo, quoad condemnationem, sicuti constat ex c. Interrogatum. 24. causa 2. q. 5. c. significasti. 5. de adulteriis. v. g. si mulier confessa adulterium cum Titio, damnata sit, id solum non sufficit ad damnandum Titium. Ratio est, quia fieri potest, vt vnus Correo- rum ex motu, vel errore confessus sit, aut falsis testibus conuictus, aut imperitiâ vel odio Iudicis condemnatus, consequenter alteri defensio sua adim non debet.

CAPITVLVM LXXIII

Si iustus.

PARAPHRASIS

Si motus grauis seu cadens in virum constantem
 d d d d

stantem impediatur aliquem, quo minus à sententia interlocutoria, vel definitiva appellet, is coram Iudice protestari potest, quòd ob talem causam seu gravamè appellare vellet, nisi prohiberetur; aut si coram Iudice non potest, vel non audet protestari, protestationem hanc faciat coram viris honestis, tunc verò perinde haberi debet, ac si appellasset, dummodo talis protestatio facta sit intra decem dies post sententiam, aut gravamen illatum.

SUMMARIUM.

1. Quid agendum, si gravatus à iudice coram ipso appellare nequeat?
2. Protestatio facta coram Iudice, vel si ea fieri non potest, coram honestis viris, æquivalet appellationi, cuius etiam naturam imitatur.

Questio est. Si quis gravatus à Iudice coram ipso appellare non possit, quid agendum? Respondeo, &

Dico 1. Si plures Iudices sint, qui omnes iudicare debent, coram omnibus simul congregatis appellatio faciendæ est, quòd si omnium copia haberi non possit, satis est, si fiat coram parte maiore, & aliis postea intimetur, qua de re *vide Clement. l. b. tit.*

Dico 2. Si nec maior pars haberi possit, & generatim loquendo, si appellatio coram Iudice à quo fieri nequeat, appellari debet coram Iudice ad quem. *c. Biduum. s. §. Si quis. cap. 2. q. 6. & not. Gl. ibid. verb. Coram Iphis. Innoc. hic. & And. n. 5. & videri potest Franc. b. tit. in 6.*

Dico 3. Si nec Iudicem ad quem habere aliquis possit, tunc appellet coram viris honestis, aut uno honesto, adhibitis & testibus, sicuti hic docet *Abb. n. 3. Gl. in c. 4. verb. Literis. de elect. 6.* aut coram notario, qui testibus adhibitis scripturam super hac re conficiat, teste *Alexand. hic n. 9.*

Dico 4. Si metus justus accedat, quo minus aliquis coram Iudice appellet, satis est protestari, seu coram Iudice ipso,

seu coram viris honestis, uti hic dicitur & in *l. 2. C. de his, qui per metum Iudicis non appellaverunt.*

Not. vnic. Protestatio facta coram Iudice, vel si ea fieri non potest, coram aliis honestis viris, æquivalet appellationi, quemadmodum imitatur naturam eius, ut etiam intra decem dies faciendæ sit.

EODEM TITULO IN VI.

CAPITVLVM I.

Cordi.

PARAPHRASIS.

Innoc. IV. in Lugdunensi Generali Concilio ad lites & molestias litium minuendas statuit, si quispiam intra, vel extra iudicium ab interlocutoria, aut gravamine aliquo appellare velit, causam appellandi in scripto designet, postea Apostolos petat, qui & à Iudice tradendi erunt, in istisq; literis causa appellandi exprimitur, & num appellatio admissa sit, an refutata, aut forsitan appellationi duntaxat ob reverentiam Superioris delatum. postea termino secundum locorum distantiam & negotii qualitatem constituto appellanti, intra quem appellationem prosequi debeat; si appellatus ita voluerit, aut petiverit, personæ principales per seipsas, vel per procuratores instructos cum mandato ad agendum & monumentis atque actis ad causam pertinentibus accedant ad Sedem Apostolicam, ita paratè & instructè, ut, si Pontifici videbitur post expeditum appellationibus articulum, vel ex partium consensu intermissum, in causa principali cognoscenda & definienda procedatur, sicuti de jure fieri potest, & debet; his tamen, quæ circa appellationes à sententiis definitivis antiquitus statuta sunt, nequaquam immutatis; sin verò appellans ea, quæ supra dicta sunt, non observet, perinde